

Fundació Sant Cugat

L'Europa que tenim, l'Europa que volem

FERRAN TARRADELLES

Director de la representació de la Comissió Europea a Barcelona

L'Europa que pot ser. L'Europa dels ciutadans.

Cicle de debats març-abril 2013. Ponència

Ens trobem en uns moments de canvis accelerats. La crisi ha provocat que els bancs centrals dels estats perdin sentit i calgui una instància superior conjunta. Per això seran molt importants les eleccions del Parlament Europeu de maig de 2014, ja que Europa pren decisions que afecten a tots els seus ciutadans i per això mateix és bàsic que els ciutadans facin sentir la seva veu i expliquin que és el que volen.

És evident que la Unió Europea ha suposat moltes coses bones: la llibertat de moviment i de treball en igualtat de drets en qualsevol dels seus estats; l'enfortiment de la democràcia com a condició indispensable en tots ells. En aquest sentit, Europa suposa la garantia dels drets dels ciutadans i ha possibilitat un dels períodes de pau més llarg de l'a història, més de 50 anys, perquè ha establert mecanismes de resolució de conflictes que no passen per la confrontació armada.

La Unió Europea suposa intervenir en el destí de 500 milions de persones. D'aquí la gran importància de les eleccions nacionals, ja que els governs electes nomenaran un representant en la Comissió Europea. Cal tenir present que avui el 70% de les lleis que ens afecten tenen el seu origen la legislació comuna i aquesta és aprovada pel Parlament Europeu que hem escollit, a proposta de la Comissió on es troben representats els diferents governs estatals. Per tant, és rellevant que existeixi una majoria més liberal o més social, que consideri que cal protegir als ciutadans o que cal deixar-ho a mans del mercat.

Un dels grans problemes és com fer Europa més democràtica. Hi ha diferents opcions. Una és l'elecció directa del cap de la Comissió Europea, fins ara escollit pels governs estatals. Una altra és la formació de partits europeus que superin els interessos estatals i tinguin un programa de conjunt i presentin candidatura. Fins ara, l'única política europea de conjunt ha estat l'agrícola. Ens cal saber si Europa es conforma en ser un mercat únic, o vol una major unió política.

Com afrontar els grans reptes mundials? Europa ha de presentar una sola veu front les grans potències, els USA, Xina, però també Brasil o la Índia? I, en tot cas, el ciutadà com pot controlar el que decideix la Unió Europea? Europa ha de reformular-se?

Estem vivint temps molt difícils a causa de crisis i per a fer-hi front s'han d'adoptar mesures dures i impopulars. L'índex de popularitat de qualsevol institució de govern ha davallat, perquè l'austeritat no agrada a ningú. L'economia és com un malalt que ingressa a l'hospital. Abans de curar-lo, primer cal establir-lo per després poder aplicar la terapèutica que portarà a la sanació. Hi ha exemples d'estats que ho han assolit: Letònia, o en certa mesura Irlanda.

Els que van predir el trencament de l'euro es van equivocar. Resisteix i segueix essent una moneda forta, tot i que això també comporta inconvenients. L'objectiu no és l'austeritat per ella mateixa, encara que evident s'ha de cercar un lògic equilibri entre despesa i ingrés. No es pot seguir gastant el que no tenim a base d'endeutar-nos indefinidament. L'austeritat vol establir el deute de les economies públiques com a pas previ per estimular el creixement i l'ocupació.

El que importa és que el nostre país tingui empreses amb valor afegit de coneixement. La nostra competitivitat no es pot basar ni en els salaris baixos, ni en l'energia barata, si no en el coneixement que som capaços d'aportar. I això ens ha de portar a un creixement sostenible, equilibrat, també en termes mediambientals. Un model de creixement que ha de ser inclusiu, que generi treball estable i que no deixi a ningú a fora.

És possible que el disseny de l'euro no vagi ser el més adequat i que ara calgui corregir alguns defectes, com disposar d'un regulador bancari únic. La necessitat de reformes poden causar patiment a molta gent, però s'han d'entendre com a mesures transitòries que ens ajuden a sortir de la crisi per aconseguir un demà millor. Això no impedeix que s'adoptin directrius per intentar que siguin el menys doloroses possibles. La Unió europea dedica un pressupost de 6.000 milions d'euros per a combatre l'atur juvenil i proporciona ajuda alimentària als qui ho necessiten. En qualsevol cas cal entendre que la unió Europea no ha creat la crisi, sinó que intenta resoldre-la.

Un dels camins que es dibuixen per a 2014 és un inici de partit europeu. Els socialistes pensen presentar un candidat únic a cap de la Comissió Europea i caldria que els altres partits seguissin el seu exemple.
